

Праксеологія політична — (від грецьк. *praktis* — практика, діяльність; *λόγος* — слово, вислів) — теорія ефективної організації політ. діяльності. Термін «праксеологія» вперше був використаний Л. Бурд'є (1882), введений в обіг А. Еспінасом (1923), знайшов вираження в розробці А. Богданова (1910) як теорія універсальної організаційної науки («Загальна організаційна наука (тектологія)»).

Праксеологічні ідеї і проблеми розроблялися в утилітаризмі, прагматизмі, теорії організації (А. Гастев, М. Форд, А. Файоль), загальної теорії дії (Т. Парсонс), економічної теорії (Л. фон Мізес). Узагальнення і виводи праксеології застосовуються в етиці у зв'язку з аналізом вчинку, морального вибору, ухвалення рішення, нормативно-ціннісних аспектів співпраці і взаємодії взагалі (М. Бунге).

Проте лиш завдяки поляку Т. Котарбінському («Принципи хорошої роботи» (1946) і «Трактат про хорошу роботу» (1955)), термін «праксеологія» та її ідеї набули інституціоналізації як системний напрям теоретичних і прикладних досліджень.

Центральне поняття праксеології – це поняття методу, що сприяє перетворенню її самої на загальну методологію. Праксеологія як наука має свої первинні поняття. Їх можна визначити за допомогою елементарного вислову праксеології: за обставин А потрібно (достатньо) зробити В, щоб викликати С. Ця схема містить поняття простої дії, діяльного агента і довільного імпульсу.

У цьому методологічному контексті **П.п.** визначається як напрям політології, який досліджує проблеми ефективності функціонування політ. сфери сусп-ва в контексті політ. управління, яке здійснюється через політ. діяльність суб'єктів політики (держ. ін-тутів, політ. партій, окремих політиків тощо). Розглядаючи функціонування політ. системи сусп-ва, можна вивчати проблеми її стабільності, забезпечення політ. прав і свобод громадян тощо. З урахуванням особливостей здійснення управлінських впливів на політ. сферу сусп-ва, варто виокремити наступні види **П.п.** :

— політико-правова — використовує методологічний та методичний потенціал галузей політ. права. Праксеологічні мотиви впливають на формування норм і ін-тів міжнародн. права. Наприклад, під впливом праксеологічних міркувань в деяких міжнародних організаціях (МВФ та ЄС) в рамках відповідних процедур прийняття рішень відбувся відхід від засади «одна держава – один голос», оскільки треба враховувати ще й такі фактори, як фінансовий внесок тієї чи іншої держави;

— політико-соціальна — використовує методологічні та методичні підходи, напрацьовані в дослідженнях політ. культур різних сусп-в, які регламентують політ. сферу своїх суспільств соціальними нормами-регуляторами (традиціями, звичками, релігійними, етнічними, регіональними, локальними та іншими груповими нормами);

— політико-психологічна — вивчає та аналізує структури і особливості політичної свідомості суспільства в цілому, і, зокрема, політичної свідомості етносів, класів, груп (у тому числі й політичних та правлячих еліт), а також окремих індивідів, що включені до політичного життя даного суспільства;

— політико-комунікаційна — спирається на методологічні та методичні розробки в галузі інформаційно-комунікаційного менеджменту, політ. комунікацій, паблік рилейшнз. /В. Корнієнко/